

Nr 373.

Av herr **Osberg**, om anslag till pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner och redskap.

Vid 1917 års riksdag framfördes motion med begäran om att riksdagen måtte anslå 50,000 kronor till pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner. Riksdagen biföll framställningen och att beloppet skulle ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att efter noggrann prövning tilldelas uppfinnare av lantbruksmaskiner som pris i enlighet med det värde uppfinningen kunde anses äga.

Den 16 juli 1926 utbetalades sista premiebeloppet enligt vidfogad bilaga. Atskilliga ansökningar sedan den tiden ha måst avvisas, emedan inga medel stått till förfogande.

Glädjande nog ha statsmakterna under senare år fått en bättre förståelse för jordbrukets betydelse, och självfallet beror vårt välstånd i allra högsta grad på vilken ståndpunkt jordbruket intar. En naturlig utveckling är ju att sträva framåt, oberoende av vilken näring man företräder. I vårt land liksom i andra kulturländer arbetar man ju ideligen på vetenskaplig väg att nå sådana rön, som kunna bliva till gagn för både jordbruk, industri och samfärdsel, men vid sidan av det vetenskapliga arbetet uppstår alltid nya krav på maskinell anpassning, och det mest naturliga är, att näringsutövare var och en på sitt område kommer till insikt om, vad som behövs i form av maskinell hjälp. Fakta är, att de flesta uppfinningar göras av arbetare vid praktisk yrkesutövning på skilda områden, men tyvärr är det vanligen så, att dessa icke få gottgörelse för sina gjorda rön, beroende på svag ekonomi och andra medverkande orsaker.

Man skall ej insöva sig i den uppfattningen, att man nu nått fullkomlighet i maskinell utrustning för jordbrukets vidkommande, lika litet som vetenskapliga rön nått toppkurvan. En sporre behövs på alla områden och inte minst inom jordbruket, om vi skola lyckas följa med i utvecklingen. Knappast någon torde våga bestrida detta faktum. Under sådana förhållanden vågar jag även i år framföra till riksdagen krav på medel till pris åt uppfinnare av maskiner och redskap, som prövats och blivit erkända som värdefull hjälp vid jordbruksnäringens utövande. Jag vågar inte begära något högt belopp utan endast en ringa summa i förhållande till det stora behov, som föreligger, för att kunna sporra till fortsatt strävan att i någon mån hålla oss uppe i kampen med andra näringar.

Det torde icke kunna bestridas av praktiskt folk, att den åtgärd jag här tillåter mig framföra är värd beaktande och att beloppet är försvinnande litet jämfört med det gagn, som kan bliva en följd av den uppmuntran, som kan skänkas åt människor, som inlåtit sig på det strävsamma fält, som tillhör uppfinnare.

Jag skall nu inte vidare här motivera min begäran utan hänvisar till motionen nr 81 i andra kammaren år 1917 samt till framställningarna under de två sistförflutna åren.

På grund av det anförda anhåller jag vördsamt,

att riksdagen måtte anslå ett belopp av 25,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att efter noggrann prövning tilldelas uppfinnare av lantbruksmaskiner och redskap som pris i enlighet med det värde uppfinningen kan anses äga.

Stockholm den 21 januari 1928.

Oscar Osberg.

Bilaga.

Utdelade pris från senast beviljade anslag (år 1918 å 50,000 kronor) till pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner.

Kungl. Maj:ts beslut	Uppfinnare	Maskin	Belopp kr.
23/5 1919	Trädgårdsmästare E. Andersson, Johannesberg, Gamla Uppsala.	Frostskyddsapparat	3,000: —
11/7 1919	Agronom Gösta Eriksson, Bosstorp, Kneippbaden, och ingenjören Ernst Wällers, Hults bruk, Åby.	Torkapparat för lantbruksändamål	5,000: —
19/1 1923	A.-B Hässleholms Verkstäder, Hässleholm.	Motordriven dikningsmaskin	8,000: —
13/4 1923	Ingenjören R. Kallin, Tösse.	Skördande av vattenväxter	2,500: —
1/6 1923	Häradshövdingen J. F. Ljungdahl, Stockholm.	Potatissättningsmaskin	2,500: —
9/2 1923	Electro Agricultur A.-B., Stockholm.	System för jordbearbetning medelst elektriskt driven traktor	8,000: —
1/2 1924	Ingenjören Olof Cardell, Eskilstuna.	Torkning av tröskad säd	4,000: —
1/2 1924	Snickaren H. W. Strand, Förslovsholm.	Utfodringsapparat	500: —
8/5 1925	Verkmästaren C. A. Steen, Svalöv.	Torkning av tröskad säd samt frö	4,000: —
18/6 1926	Ingenjören E. G. N. Salenius, Stockholm.	Mjölkningsmaskin	9,000: —
16/7 1926	Ingenjören Edvard Jonsson, Lidingö.	Torkapparat för spannmål	3,500: —

Summa kr. 50,000: —